Anul al 61-lea
6 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 203 Marţi 25 Iulie 1944
6 Pagini

„ASOCIAŢIUNII" SIBIIU

ABONAMENT
UNIVERSUL PROVINCIA: Lei 700 pe 3 luni, Lei 1360 pe 6 luni, Lei 2500 pe 12 luni
CAPITALA: Lei 800 3 luni, Lei 1400 6 luni, Lei 2600 12 luni
AUTORITAŢI Lei 3500 pe an

UNIVERSUL

ABONAMENTE
U. LITERAR 6 luni 450 lei 12 luni 800 lei
U. COPIILOR 6 l. 460 lei-12 l. 900, RADIO U. 6 l. 600 lei-12 l. 1000, Z. ŞTIINŢELOR 6 l. 600-12 l. 1000 lei. VESELIA 6 l. 450-12 l. 800 lei. TR. SUFLET 6 l. 320-12 l. 600 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

BIROU

PREGĂTIREA TINERETULUI

In repetate rânduri — la noi ca şi în alte ţări — s'a spus că viitorul este al tineretului. Rezerva de energie, rezerva de ideal şi de avânt generos, rezerva de dinamism naţional, toate aceste rezerve, cari alcătuesc temeiul continuităţii şi propăşirii unui neam, le reprezintă tineretul. Faptul este incontestabil şi el justifică atenţiunea ce s'a dat şi se dă pretutindeni tineretului, îngrijindu-se de educaţia lui, de activitatea lui, de nevoile lui. Firește, cultul tineretii nu trebue însă să meargă până la acea exagerare care elimină maturitatea şi bătrânetea din rândul factorilor constructivi.

Dacă tinereţea întruneşte elementele fecunde ale curajului, ale entuziasmului, ale acelei însuşiri de adaptare mai rapidă la ideile noi şi de asimilare a curentelor de evoluţie, maturitatea şi bătrânetea temperează, — prin experienţa lor, prin înţelepciunea câştigată în urma dezamăgirilor încercate, — izbucnirile prea violente, concretizează în posibilităţi imediate abstracţiunile temerare, sintetizează în formule practice şi realizabile idealurile şi pornirile generoase ale tinereţii şi astfel, din această colaborare între elementul dinamic al tinereţii şi elementul de ponderaţiune şi de prudenţă al maturităţii, rezultă progresul liniştit şi sigur, rezultă programul liniştit şi sigur, rezultă armonia socială şi se poate obţine, printr'o continuă evoluţie şi împrospătare a energiilor, soluţiunile cele mai fericite în diferitele probleme ale existenţei neamului.

Războiul se apropie sau se va apropia de sfârşit. Dar acest sfârşit va însemna — nimeni nu se mai îndoeşte de aceasta — începutul unor vremuri de noi zbuciumări, de noi sforţări, pe cari le vor impune multiplele şi feluritele probleme ce se vor ivi: sociale, economice şi politice.

Desigur, tineretul va fi chemat să ia parte, şi o parte importantă la această nouă activitate naţională menită să aşeze popoarele în acel cadru de liniştită transformare, devenită indispensabilă în urma războiului actual.

In această perspectivă trebue considerat rolul viitor al tineretului şi pentru această nouă misiune, la care el va fi chemat să participe alături de înaintaşii lui, trebue să fie pregătit tineretul. In şcoli, în universităţi, în activitatea extraşcolară, în familie, tineretul trebue să găsească îndemnul şi mijloacele de a se instrui asupra problemelor viitoare. Aceste probleme nu trebue să-l surprindă, nici să-l impresioneze prea violent atunci când se va impune soluţionarea lor. De aceea, pregătirea anticipată, familiarizarea cu ele, pregătirea spirituală a tineretului, în vederea timpurilor de totală prefacere ce vor veni, trebue să fie o obligaţie a tuturor factorilor cari au în sarcina lor educaţia tineretului ca şi a tuturor factorilor cari au, sau vor s'o aibă, în viitor, răspunderea unei mai bune organizări naţionale în cuprinsul unei mai bune organizări a lumii întregi. Şi, nu e vorba numai de o serioasă şi atentă pregătire culturală, ci şi de una sufletească. Nu trebue să se piardă din vedere că războiul actual, prin caracterul lui total, prin calamităţile şi ororile lui, prin înfrângerea tuturor legilor morale, a zdruncinat adânc sufletul tineretului, l-a zguduit în iluziile şi credinţele lui, i-a zmuls din suflet încrederea în forţa morală a sentimentelor umane şi l-a ţinuit dezamăgit în faţa unor realităţi pe cari el nu le-ar fi crezut posibile. Sufletul tineretului trebue deci reînoit şi reîmbogăţit cu forţele dinamice ale celor mai frumoase însuşiri ale tinereţii: încrederea în sine, avântul, generozitatea, conştiinţa misiunii lui şi pasiunea pentru umanitate, pentru dreptate, lumină şi adevăr.

Această operă salutară de instruire şi de educaţie este, în vremurile tragice de azi, — antemergătoare ale vremurilor mai bune de mâine în care speră, zeci de milioane de oameni — un imperativ naţional şi un imperativ umanitar naţional, fiindcă numai cu un tineret viguros la corp, la minte şi la suflet, cu sprijinul unui tineret plin de ideal, înţelept şi pregătit pentru grelele probleme ce vor veni, naţiunea şi statul vor putea să-şi recâştige drepturile şi să-şi deschidă, printre greutăţile viitoare, drumul spre limanul refacerii. Umanitar, fiindcă, dacă vor trebui restabilite în această lume, după dezastrul de astăzi, forţele morale constructive în locul forţelor brutale destructive, greutatea va fi cu mult mai mare dacă tineretul ar rămâne cu sufletul distrus şi dezamăgit, văduv de ideile şi sentimentele cari determină solidaritatea între oameni şi colaborarea între naţiuni.

SOLEMNITATEA DELA CURTEA DE ARGEŞ

M. S. Regele Mihai I, urmat de I. P. S. Patriarh Nicodim, ieşind din Sfânta Mânăstire unde, Sâmbătă, în faţa criptelor întemeietorilor de Ţară, s'au înălţat rugăciuni pentru odihna sufletelor Regelui Carol I, Reginei Elisabeta, Principesei Maria, precum şi Regelui Ferdinand I, Reginei Maria şi Principelui Mircea

LUPTELE DE PE FRONTUL DE RĂSĂRIT

Berlin, 23 (Rador). — Cu privire la situaţia de pe frontul de Est, Biroul Internaţional de informaţiuni comunică următoarele:

Marile lupte defensive de Vineri s'au desfăşurat mai ales în regiunea Lemberg, pe cursul superior al Bugului şi în regiunea dintre Brest-Litowsk şi Grodno, ele fiind pe punctul de a constitui mari bătălii de mişcare.

Formaţiunile blindate germane, grupurile motorizate, au putut înregistra succese considerabile în atacuri şi în defensivă şi mai ales la Est şi la Sud de Lemberg unde au reuşit a împrăştia mai multe divizii de infanterie şi formaţiuni blindate nimicind valoarea lor combativă.

In consecinţă bolşevicii au fost obligaţi să întrerupă Vineri toate atacurile pe cari le îndreptau dinspre Est şi dinspre Sud-Est împotriva Lembergului. Numai la Nord-Vest de acest oraş, câteva divizii mobile sovietice au reuşit să continue a progresa. Şi aci au fost angajate forţe de securitate germane cari au susţinut lupte înverşunate cu trupele sovietice formând penele ofensive.

Pe cursul superior al Bugului, sovieticii au reuş. în ajun să formeze, pe malul occidental, câteva capete de pod de unde au pornit Vineri pentru a începe noui operaţiuni.

In întâmpinarea lor s'au aruncat grupuri blindate germane şi mai multe formaţiuni mobile cari, după lungi lupte cu succese alternative, au reuşit să respingă pe bolşevici îndărăt pe locurile capetelor lor de pod, provocându-le pierderi sângeroase şi capturându-le prizonieri precum şi considerabile cantităţi de arme grele de ale infanteriei lor.

In regiunea dintre Brest-Litowsk şi Grodno comandamentul german a reuşit, în toate punctele decisive, să împiedece, prin lupte ofensive şi defensive, toate repetatele încercări inamice de străpungere. Câteva tentative sovietice de încercuire cu importante forţe a poziţiilor germane, prin flanc, s'au terminat printr'un eşec sângeros al inamicului, datorită apărării energice a forţelor de securitate germane eşalonate în adâncime şi luptând după o tactică mobilă.

Un deosebit succes a fost repurtat de către un grup de trupe SS de asalt care s'a impus la Nord-Vest de Grodno împotriva unor puternice atacuri de front ale inamicului, suprimând în acelaşi timp prin energice atacuri mai multe capete de pod pe cari sovieticii le formaseră pe fluviul Niemen. Şi aci prada a fost considerabilă. Sovieticii au pierdut aproape 3.000 morţi şi circa 1.500 prizonieri. Trupele germane au distrus Vineri 83 de care de luptă sovietice în sectorul mijlociu al frontului. Alte 35 care sovietice au fost scoase din luptă de către avioanele de bătălie germane.

IN SECTORUL NORDIC

Ansamblul frontului de Nord a văzut dând greş numeroase atacuri bolşevice. Operaţiunile s'au concentrat aci în regiunea lacurilor, la Sud-Vest de Dunaburg şi pe frontul de Est al mişcării germane de concentrare, adică mai ales în regiunea Pleskau.

Prin atacuri repetate susţinute de enorme forţe de infanterie şi de care de luptă, sovieticii au încercat neîncetat să turbure operaţiunile germane, dar au fost pretutindeni opriţi de către formaţiunile de securitate, astfel că operaţiunile proectate au putut fi efectuate de către diviziile germane, în ordine sistematică şi fără nici o diminuare a valoarei lor combative.

In câteva breşe, realizate Vineri seara de către bolşevici, s'au desfăşurat lupte înverşunate toată noaptea.

In cursul atacurilor lor asupra aripei de Nord, bolşevicii au pierdut Vineri un număr de 49 care de luptă.

Bătălie aeriană pe frontul oceanului Arctic

Berlin, 23 (Rador). — **Biroul Internaţional de Informaţiuni anunţă de pe frontul Oceanului Arctic că o nouă bătălie aeriană a avut loc la 22 Iulie spre amiază, pe frontul cel mai de Nord al Europei, în regiunea peninsulei Pescarilor şi la Est de Kirkenes, între o formaţiune de avioane de vânătoare sovietice şi aviatori de vânătoare germani ce erau angajaţi în această regiune.**

Sovieticii au încercat să atace un convoi german de mică importanţă. Totuşi ei au fost obligaţi să dea înapoi, întorcându-se din drum înainte de a fi putut atinge obiectivele ţintite, în urma vigilenţei apărării germane.

In urmă sovieticii au încercat să atace mai multe puncte de sprijin din regiunea peninsulei Pescarilor şi la Est de Kirkenes. Aviatorii de vânătoare germani au împrăştiat punând în derută formaţiunea inamică şi au doborît 17 aparate sovietice, fără ca avioanele de vânătoare germane să sufere vre-o pierdere.

LUPTĂ AERO-NAVALĂ IN CANALUL MÂNECII

Berlin, 23 (Rador). — **Corespondentul agenţiei D.N.B. transmite:**

Vineri, înainte de lăsarea serii, vase de escortă şi artileria antiaeriană de bord a unui convoiu german, au doborît în apele teritoriale ale insulei Languedoc un număr de cinci avioane dintr'o formaţiune de 30 avioane de tip „Beaufighter" cari încercau să atace acel convoi.

Două vase germane, ale căror echipagii au putut fi salvate în cea mai mare parte, au fost pierdute, în urma loviturilor primite de bombe căzute în plin asupra lor.

Fostul ministru de externe turc a suferit un accident

Ankara, 23 (Rador). — Corespondentul agenţiei D.N.B. transmite:

Fostul ministru turc al afacerilor străine, d. Menemencioglu, a suferit un accident în apartamentul său unde căzând şi-a fracturat câteva coaste. D. Menemencioglu a fost transportat la un spital idn Ankara.

In cercurile turceşti se reaminteşte că d. Menemencioglu este tuberculos şi că a şi suferit câteva intervenţiuni chirurgicale, operaţii făcute de către cunoscutul chirurg german, prof. Sauerbruch.

Purtaţi-vă cu refugiaţii astfel cum aţi fi voit, dacă v'aţi fi găsit în locul lor.

COMANDAMENTUL DE CĂPETENIE AL ARMATEI

COMUNICAT

ASUPRA OPERAŢIUNILOR DIN ZIUA DE 23 IULIE 1944

Pe Nistrul interior, în Basarabia de mijloc şi pe frontul Moldovei, nici o acţiune de luptă importantă.

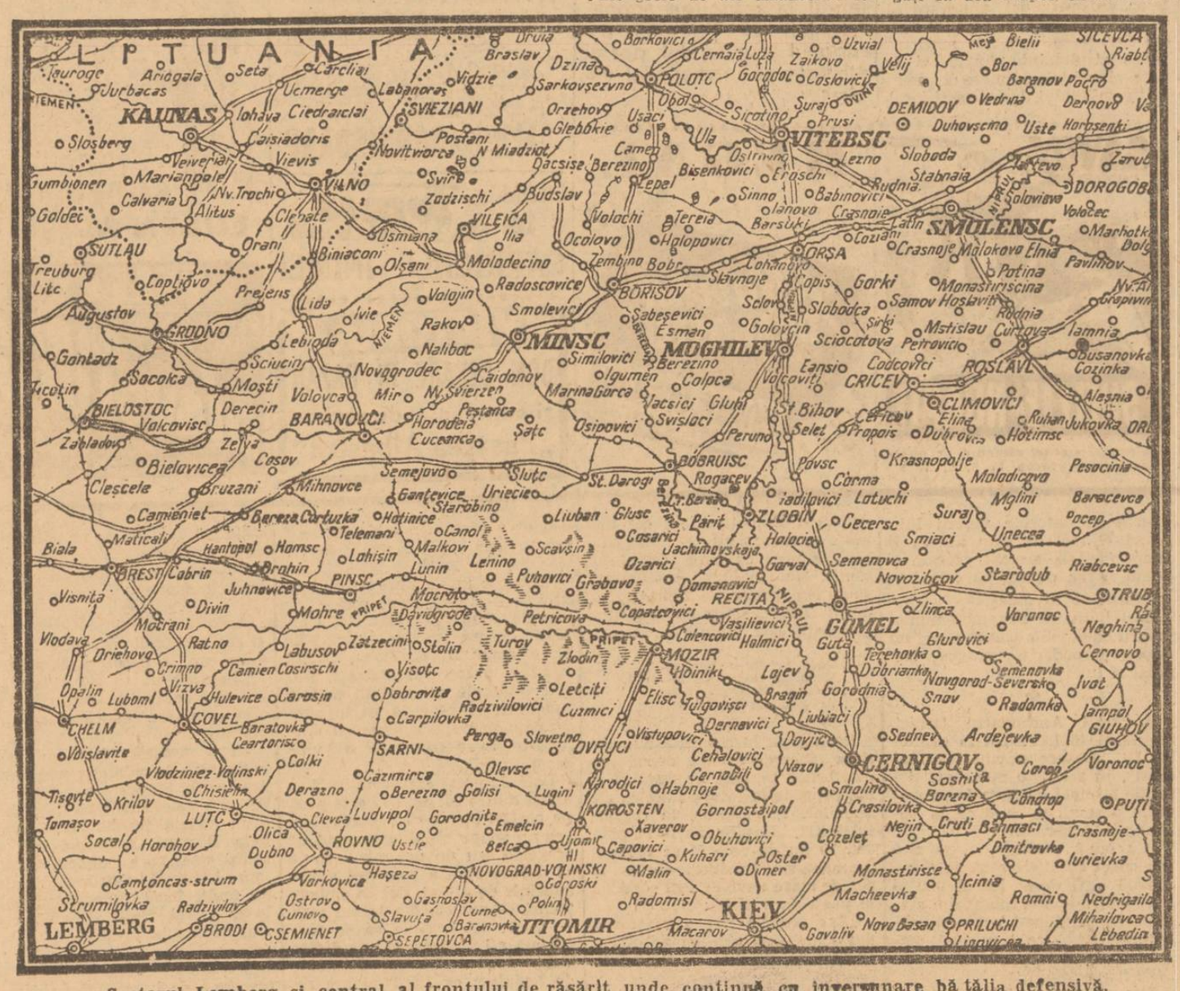

Sectorul Lemberg şi central al frontului de răsărit, unde continuă cu înverşunare bătălia defensivă.

PENTRU O MAI BUNĂ CUNOAŞTERE A TRECUTULUI

de N. BATZARIA

Rândurile de faţă completează cele cuprinse în articolul „Cu prilejul unei comemorări", apărut mai deunăzi.

Socotim mai întâi că e bine să relevăm adevărul, de altfel cunoscut, că faptele din trecut ale poporului român şi ale celor ce au fost în fruntea sa au găsit un răsunet puternic în literatura populară şi în mod cu totul deosebit, în poezia epică a tuturor popoarelor din Peninsula Balcanică.

Iată, pomenind din ceeace am luat cunoştinţă prin noi înşine, în poezia populară sârbească sunt numeroase baladele în care este vorba, în termeni de laudă şi preţuire, despre isprăvile vitejeşti ale luptătorilor români, ale Domnilor români şi ale unor conducători români de oşti. Printre aceştia din urmă, un loc de cinste ocupă Ioan Huniade Corvin — „Siblianin Ianko" (Iancu Sibianul), cum i se spune în folklorul sârbesc.

Nu sunt, de asemenea, puţine baladele şi cântecele populare bulgăreşti — ale bulgarilor din Bulgaria, ca şi ale bulgarilor din Macedonia — în care subiectul îl formează românii şi căpeteniile lor.

Trecând la greci, amintim în treacăt că, până mai acum câteva decenii, se auzea încă în gura poporului grec un cântec în care este proslăvită o victorie a lui Mihai Viteazul.

Intr'o ordine de idei asemănătoare, mai pomenim că multe din cele mai frumoase basme şi legende populare cehoslovace sunt de origine română şi anume sunt rămase dela un grup de români ardeleni, care emigrase în veacurile trecute în Moravia.

Cercetarea amănunţită a acestei producţii populare prezintă, desigur, mult interes şi răspunde unui folos real. Dar este şi mai mare interesul ce prezintă cunoaşterea şi cercetarea actelor şi documentelor cu caracter oficial privitoare la trecutul ţării şi al poporului nostru.

Precum am relevat în articolul, de care am pomenit la începutul acestor rânduri, astfel de acte şi documente, care însă n'au fost descoperite şi cercetate, se găsesc negreşit în număr destul de mare în arhiva statului turcesc.

Faptul îşi are explicaţia firească. Se ştie doar că printre toate popoarele creştine din Sud-Estul european, românii au fost singurii cari, luptând mereu şi sângerând din belşug, au isbutit să-şi păstreze în scurgerea vremei fiinţa de stat autonom. Fostele principate Muntenia şi Moldova n'au putut fi prefăcute în paşalâcuri turceşti, aşa cum fuseseră prefăcute Bulgaria, Serbia, Grecia şi, pentru o durată de timp de un veac şi jumătate, Ungaria.

In faptul acesta stă cauza principală a interesului ce arătau Ţărilor Româneşti şi poporului român poparele creştine, care îşi pierduseră neatârnarea şi speranţele ce trezeau în aceste popoare luptele Domnilor români. Dela izbânzile românilor aşteptau zile mai bune pentru ele.

Acelaş fapt a avut ca urmare naturală, că despre români a trebuit să fie foarte des vorba în actele şi documentele oficiale ale statelor şi popoarelor, cu care românii au fost în contact, întreţinând uneori raporturi paşnice, iar alteori purtând războaie cu ele.

Printre aceste state, primul loc l-a ocupat Turcia. Poporul român nutreşte pentru poporul turc sentimente de prietenie. Acest adevăr nu înlătură însă faptul că, din cauza împrejurărilor, ciocnirile pe calea armelor între români şi turci au fost în trecut foarte frecvente.

Turcii sunt, credem, unul din prea puţinele popoare cu care românii s'au duşmănit în trecut, pentru ca să nu aibă nici un motiv de duşmănie în prezent şi în viitor. Dimpotrivă, au motive multe şi serioase de a întreţine raporturile cele mai bune cu putinţă.

Dar din cauza împrejurărilor din trecut, actele şi documentele turceşti privitoare la români sunt numeroase, iar cea mai mare parte n'a fost cercetată până astăzi. Insă, cu cât trece vremea, cu atât cercetarea lor va fi mai anevoioasă — ba va sosi ziua când va fi imposibilă.

Intâi, pentrucă, aşa cum am arătat în articolul anterior, actele şi documentele, despre care este vorba, sunt scrise cu vechiul alfabet turcesc — mai precis — cu alfabetul arab, pe care Kemal Ataturk l-a înlocuit cu alfabetul latin. Deci, cunoscătorii vechiului alfabet devin din ce în ce mai rari. Nu se învaţă doar în nici una din şcolile statului turc.

Al doilea. Prin dispoziţiile luate de Ataturk, a fost schimbată şi limba turcă scrisă, în sensul unei purificări de elementele persane şi arabe, care — mai cu seamă acestea din urmă — erau în număr covârşitor. Insă astfel de elemente abundă în scrierile mai vechi.

Al treilea. S'a simplificat şi construcţia frazelor, până în trecut şi chiar până în trecutul apropiat, socotindu-se ca o dovadă de iscusinţă să poţi scrie două sau trei pagini, fără să pui o singură dată un punct sau alt semn de punctuaţie.

Dacă mai adăugăm că numărul românilor, cari pot citi vechiul alfabet turcesc şi înţelege ceeace citesc nu este astăzi mai mare decât numărul degetelor dela o mână, ne dăm mai bine seama de greutăţile ce prezintă cercetarea unor acte şi documente, a căror cunoaştere va contribui în mare măsură la o mai bună cunoaştere a trecutului.

BIHARIA, ŢARA ENTUZIASMELOR CULTURALE

de GABRIEL ŢEPELEA

Biharia nu se prezintă în faţa fenomenului cultural românesc nici cu un Coşbuc, nici cu un Goga, nici cu un Rebreanu, dar aduce ctitorilor marilor săi vlădici şi entuziasmul oamenilor de litere bihoreni dau imbolduri culturii noastre, de care va trebui să se ţină seamă oricând.

Biharia n'a dat ţării noastre nicio personalitate masivă, sub ai cărei paşi de flăcări să se cutremure aşezările vremii... A dat în schimb oameni de mare iniţiativă, oameni de inimă, numeroase albine, fără de cari zestrea culturală a noastră ar fi rămas cu mult în urmă.

Dacă Banatul poate fi numit ţara cântecelor şi a jocurilor, Năsăudul ţara dârzeniei, şi regiunea munţilor Apuseni ţara luptei, Biharia, prin trecutul său cultural, poate fi numită ţara entuziasmelor. Şi acest epitet nu este rodul unei comparaţii cu orice preţ, ci este şoptit de cercetarea hrisoavelor bătrâne.

Ţară meglesе, Biharia a avut dela începutul redeşteptării noastre culturale conştiinţa pericolului înstreinării. Deaceea cuvântul de ordine al vlădicilor şi al cărturarilor de aici a fost: grai românesc, slovă românească, învăţătură românească. Decretelor, legilor şi măsurilor administrative, Românii din acest punct înaintat ştiau că nu le pot răspunde decât printr'un plus de conştiinţă naţională, prin cât mai multe scoli şi aşezăminte culturale cari să vorbească de trecutul şi viitorul neamului.

Astfel, cu mult înainte de deşcălecarea lui Gh. Lazăr, cu mult înainte de înfiinţarea unor şcoli româneşti în Principate şi restul Ardealului, la curtea episcopului sufragan din Oradea exista în 1733 „o şcoală de metod" pentru viitorii dascăli. La 1778, episcopul Moise Dragoş trimite memorii consiliului locotenenţial pentruca să fie înfiinţată o „şcoală de normă" românească. Cererea vlădicului rămâne fără răspuns, ani de zile, dar Sfinţia Sa nu se dă bătut. In fiecare an, cu fiecare ocazie, stăruie, revine, până ce în 1784 se aprobă înfiinţarea şcolii.

Şcoala normală din Oradea are astfel o existenţă neîntreruptă de 160 de ani, dând ţării în acest răstimp peste 5000 de învăţători. După evenimentele din 1940, este una din puţinele şcoli româneşti care mai funcţionează şi astăzi.

La 1792, prin entuziasmul unui alt vlădică, Ignatie Darabant, la fiinţă, tot la Oradea, primul internat al Românilor din Transilvania: „Seminarul tinerimei Unite". Dela înfiinţare şi până astăzi s'au ridicat cu ajutorul episcopiei unite de-acolo mii de intelectuali şi luptători ardeleni. Modest, cu „ţipoi de pită şi păsulă", (fasole), de-acasă, aşa au ajuns la lumina cărţilor feciorii plaiurilor transilvane.

Iată două instituţii cari stau în slujba poporului de peste 150 de ani fără întrerupere, instituţii ce nu au la bază decât entuziasmul şi dragostea de cultură a cărturarilor bihoreni.

Când institutele dela Oradea devin prea supraveghiate, episcopia unită la iniţiativa înfiinţării unei alte şcoli româneşti, într'un cuib dacic mai ferit: Beiuşul. Astfel dela 1828 şi până astăzi Biharia stă în slujba românismului cu încă o şcoală, liceul din Beiuş, care, alături de cele din Blaj şi Năsăud, au fost punctul de plecare al „inteligenţei" transilvane.

O iniţiativă cu frumoase urmări în viaţa culturală din Biharia este „fondarea" Societăţii de lectură din 1851. Societatea aceasta, fondată de Alexandru Roman, a prefaţat o puternică mişcare culturală locală, a servit ca punct de plecare la câteva publicaţii, iar după statutele ei s'au organizat societăţi similare în toată Transilvania, la Satmar, la Beiuş, la Cluj, ba în arhiva dela Oradea se găsesc cereri de a se trimite statutele pentru a servi de model şi la Suceava.

Dintre poeţii şi nizuitorii în ale scrisului ieşiţi din cercul societăţii de lectură orădene, nici unul n'a depăşit semnificaţia locală. Totuşi prin entuziasmul tinerilor dela Oradea s'a alcătuit la 1854 prima culegere de poezii din toate părţile locuite de Români. Almanahul „Versuintii românî" are o semnificaţie mai mult prin integrarea în totul cultural românesc decât prin valoarea lucrărilor originale, publicate de bihoreni, la sfârşitul culegerii din scriitorii moldoveni şi munteni.

Din cercul societăţii de lectură şi-a recrutat revista „Familia" apărută la 1865 primii colaboratori şi tot „lepturiştii" au contribuit la răspândirea ei în cercurile româneşti. Pentru a ne da seama de entuziasmul pentru slova românească în acele părţi este suficient să amintim că revista „Amvonul" a lui Iustin Popfiu, ce apărea la Oradea în 1868, avea un tiraj de 1300 de exemplare, cifră care nu este întrecută astăzi de tirajul celei mai mari reviste ardelene „Luceafărul" de la Sibiu.

Biharia a dat culturii româneşti trei instituţii cari contribuesc din plin la renaşterea noastră culturală şi politică, în momentele cele mai grele şi tot Biharia a dat prima revistă ardelenească masivă: „Familia". Vulcan deschide larg coloanele re-

(Continuare in pag. 2-a)

FORMAREA PROPRIETĂŢII MIJLOCII

de prof. ERNEST GRINŢESCU

Din expunerile noastre anterioare se degajă atenţia ce trebue dată exploatării agricole individuale, considerând obştea ca o punte de trecere la o agricultură raţională. Dealtfel, chiar la islazuri, unde este astăzi o formă colectivă de folosire, am propovăduit îngrijirea şi întrebuinţarea lui individuală, pentru că individualismul este tendinţa şi structura sufletească a poporului român, ca o moştenire ancestrală.

Dar pentru ca exploatarea individuală să poată da roade, trebuie să adoptăm însăşi proprietatea la această tendinţă, pentru ca din întindere şi exploatare, îmbinate armonic, să iasă acea liniste socială, lipsită de tulburări, ce-au sguduit adesea aşezământul nostru fundamental.

De aceea soluţia care se impune într'un viitor apropiat este ca să se înscrie în programul agrar încurajarea formării proprietăţii mijlocii.

Se ştie că la noi repartiţia proprietăţii e cu totul nefirească. Avem de o parte un număr de proprietăţi mici, până la 10 hectare, care reprezintă 95% din totalul numărului de proprietari; avem de altă parte o proprietate mare, peste 50 hectare, ce reprezintă 1% şi o proprietate mijlocie între 10—50 hectare, numai cu un procent de 4% din total, pe când o aşezare statornică ar fi trebuit să cuprindă o proporţionalitate egală între cele trei categorii de proprietăţi.

Este drept că, în urma ridicării restricţiilor prevăzute în legile agrare, proprietatea mijlocie are tendinţe de sporire, totuşi e departe de a atinge proporţia cerută.

Izvorul acestei situaţii s'a găsit în trecut prin îngrădirile prevăzute în Constituţie pentru vânzarea terenurilor rurale, iar azi legea de încurajare a agriculturii supune vânzările de teren unor restricţiuni, în scopul proteguirii împroprietăriţilor şi evitarea a noui cereri de pământ. Insă au fost excluşi dela cumpărări chiar orăşeni români, cari nu erau agricultori ca profesiune principală, deşi majoritatea fermelor şi deci a proprietăţii mijlocii după război a fost creată tocmai de aceşti orăşeni, supuşi încă la obligaţii de intensificare, care întotdeauna au putut să fie satisfăcute şi cu rezultate fericite.

Circulaţia liberă a proprietăţii este chezăşia întemeierii la ţară a unei clase sociale selecte şi active, care va forma isvorul elementelor de cultură şi de progres al ţării, pentru că numai prin circulaţia liberă se va forma proprietatea mijlocie capabilă de intensificarea agriculturii. Această formă de proprietate, unită cu principiul indivizibilităţii de exploatare, va duce pe deoparte la intensificare, iar pe de alta la crearea de meseriaşi şi comercianţi din cei ce vor fi excluşi dela beneficiul pământului.

Iată cum crearea unei pro-

(Continuare in pag. 2-a)